

Sosiaalityön
käytännönopetuksen
osaamistavoitteet ja
oppimisen
arviointikriteerit

Sisällys

Lukijalle	3
Tutkimusperustainen työelämäsuhteissa tapahtuva oppiminen	4
Käytännönopetuksen toteutus	5
Opiskelijan oppimisen arviointi	6
Käytännönopetuksen osaamistavoitteet	7
Perusopinnot	7
Aineopinnot	9
Syventävät opinnot	11
Kirjallisuus	14

Tämä sosiaalityön käytännönopetuksen osaamistavoitteita ja oppimisen arviointikriteerejä koskeva kuvaus on valmisteltu sosiaalityön koulutusvastuuyliopistojen yhteistyönä lukuvuoden 2018–2019 aikana osana Valtakunnallisen sosiaalityön yliopistoverkoston toimintaa. Valmistelutyöhön ovat osallistuneet yliopistojen käytännönopetuksesta vastaavat opettajat kuudesta yliopistosta.

Julkaisusta vastaavaan työryhmään ovat kuuluneet: yliopisto-opettaja Anne-Mari Jaakola Turun yliopistosta, yliopistonlehtori Arja Jokinen Tampereen yliopistosta, yliopistonlehtori Maija Jäppinen Helsingin yliopistosta, yliopistonlehtori Taru Kekoni Itä-Suomen yliopistosta, yliopistonlehtori Ritva Linnakangas Lapin yliopistosta, yliopistonlehtori Maija Mänttari-van der Kuip Jyväskylän yliopistosta ja Sanna Lähteinen Sosnetista.

Lukijalle

Tämä sosiaalityön yliopistollisen koulutuksen käytännönopetusta koskevan julkaisun tavoitteena on tuottaa tietoa suomalaisesta työelämäsuhteissa tapahtuvasta sosiaalityön opetuksesta. Julkaisun näkökulma on erityisesti sosiaalityön käytännönopetuksen oppimis- ja osaamistavoitteissa ja opiskelijoiden oppimisen arvioinnissa.

Käsillä oleva julkaisu syntyi kuuden sosiaalityön koulutusta antavan yliopiston (Helsinki, Itä-Suomi, Jyväskylä, Lappi, Tampere ja Turku) yhteisen, Valtakunnallisen sosiaalityön yliopistoverkosto Sosnetin piirissä tapahtuneen valmistelutyön tuloksena lukuvuoden 2018–2019 aikana. Yhteinen työskentely lähti liikkeelle Sosnetin aiemmasta julkaisusta (*Lähteinen ym. 2017: Sosiaalityön koulutuksen tuottama osaaminen*), jossa on kuvattu suomalaisen sosiaalityön koulutuksen osaamistavoitteet opintojen eri vaiheissa sekä maisterikoulutuksen kokonaisuuden tuottamaa osaamista. Yliopistojen yhteisen valmistelutyön tavoitteena on ollut yhtäältä tarkentaa aiemman julkaisun tuottamaa kuvaa erityisesti käytännönopetuksen osalta sekä toisaalta tarjota edellytyksiä käytännönopetuksen valtakunnalliseen yhdenmukaistamiseen sosiaalityön koulutusvastuuyliopistojen opetuksessa.

Käytännönopetuksen valtakunnallisen yhtenäistämisen tavoite on tärkeä sosiaalityön koulutuksen laadun näkökulmasta. Julkaisun taustalla oli myös sosiaalihuollon ammattihenkilölain ja yliopistojen SORA-lainsäädännön kirvoittamia keskusteluja opiskelijoiden osaamisen varmistamisesta. Tarkoituksena on ollut valtakunnallisessa yhteistyössä kehittää sosiaalityön käytännönopetusta sekä pyrkiä luomaan edellytyksiä sille, että sosiaalityöstä valmistuvat opiskelijat saavat eri yliopistoista yhtä korkeatasoista osaamista sosiaalityöntekijän vaativissa ja monipuolisissa tehtävissä toimimiseen.

Sosiaalityön koulutuksen yhdenmukainen laatu ja korkea taso luovat edellytykset sosiaalihuollon asiakasturvallisuuden edistämiseksi. Sosnet ja Sosiaali- ja terveystieteiden valvontavirasto (Valvira) ovat yhteistyössä laatineet kuvauksen sosiaalityöntekijän ammatillisen osaamisen kriteereistä asiakasturvallisuuden näkökulmasta (ks. Sosnetin julkaisu *Sosiaalityöntekijän ammattitaidon arviointi asiakasturvallisuuden näkökulmasta*). Työelämäsuhteissa tapahtuvalla oppimisella on sosiaalityön koulutuksessa tässäkin suhteessa tärkeä merkitys. Tämän julkaisun tarkoituksena on pyrkiä edistämään sosiaalityön koulutukseen sisältyvän käytännönopetuksen tavoitteiden ja toteutumisen kansallista yhdenmukaisuutta sekä siten auttaa varmistamaan, että käytännönopetus tuottaa opiskelijalle sosiaalityöntekijän tehtävissä toimimisessa edellytettävää osaamista.

Tutkimusperustainen työelämäsuhteissa tapahtuva oppiminen

Sosiaalityön koulutuksen tavoitteena on tuottaa sosiaalityöntekijälle ammatilliset valmiudet toimia sosiaalihuollon vaativissa asiakas- ja asiantuntijatehtävissä. Asiantuntijuuden perustana ovat tieteellisen tiedon käyttämisen ja tuottamisen taidot ja tämän mahdollistama kriittinen, analyttinen ja moninäkökulmainen ajattelu. (Lähteinen ym. 2017, 13.) Sosiaalityön koulutus tuottaa asiantuntijuutta ja osaamista, joiden pohjalta opiskelijalla on valmiudet oman oppi- ja tieteenalan hallintaan, kyky soveltaa koulutuksessa hankittuja taitoja käytännön sosiaalityössä sekä taito sosiaalityön käytäntöjen ja oman työn kehittämiseen. Koulutuksesta saatavat tiedot, taidot ja ajattelun välineet antavat valmiudet tutkivan työotteen ja uusimman tutkimuksen hyödyntämiseen omassa työssä, oman ammatillisen osaamisen ja toiminnan arviointiin sekä kokemukselliseen oppimiseen, jolloin oman ammatillisuuden jatkuva kehittäminen läpi työuran on mahdollista.

Sosiaalityöntekijän ammatinharjoittamisoikeuden tuottavassa sosiaalityön yliopistollisessa koulutuksessa keskeisellä sijalla on käytännönopetus, jolla tarkoitetaan laajasti ymmärrettynä tutkimusperustaista työelämäsuhteissa tapahtuvaa oppimista. Ylipäätään käytännönopetusta ei ole mielekästä erottaa irralliseksi osaksi koulutuksesta. Tätä voidaan perustella teorian ja käytännön kiinteällä yhteydellä, koska suurin osa sosiaalityön teoriasta liittyy läheisesti tai välittyneemmin sosiaalityön työmenetelmiin, välineisiin tai ylipäätään sosiaalityöntekijän toimintaan käytännöissä (Karvinen-Niinikoski ym. 2007, 30).

Tavallisesti käytännönopetuksen käsitteellä viitataan kuitenkin niihin opintojaksoihin, joissa opiskelijan oppimisympäristö vaihtuu yliopistosta sosiaalityön kentälle ja sosiaalityöntekijöiden työpaikoille. Kysymys on kuitenkin edelleen sosiaalityön opetussuunnitelman mukaisesta ohjatusta opiskelusta, joka on vahvasti sidoksissa tieteellis-teoreettiseen opetuksen kokonaisuuteen. (Tuohino ym. 2012; Karvinen-Niinikoski ym. 2007, 36.) Sosiaalityön käytännönopetuksen kokonaisuudessa ammattikäytännöt, työmenetelmät, teorian tieto, tutkimuksellinen työote ja tiedontuottamisen näkökulmat muodostavat sosiaalityön koulutuksen ammatillisen osaamisen kokonaisuuden. Sosiaalityön koulutukseen kuuluvassa tutkimusperustaisessa työelämäsuhteissa tapahtuvassa oppimisessa on kysymys käytännön työhön liittyvien analyttisten valmiuksien, tutkimustiedon sekä kokeilu- ja kehittämistoiminnan keskinäisestä suhteesta. (Tuohino ym. 2012, 12–15.)

Käytännönopetuksen toteutus

Käytännönjaksot syventävät opiskelijan ammatillisuutta ja tutkivaa työtettä. Toimiakseen vaativissa sosiaalityön käytännön tehtävissä yhteiskunnan eri sektoreilla opiskelija saa opintojensa aikana laaja-alaisen yhteiskuntatieteellisen koulutuksen, osaamisen sekä tieteelliset ja tutkimukselliset valmiudet. Tutkivan työotteen läpäisemä käytännönopetus ei ole pelkästään käytännön itsenäisten työvalmiuksien harjaannuttamista, vaan kokonaisuudessaan sosiaalityön opintojen yksi tärkeä osa-alue.

Sosiaalityö pääaineena suoritettuihin kandidaatin ja maisterin tutkintoihin (yhteensä 300 op) sisältyy lakisääteisesti käytännön harjoittelua (Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista ja erikoistumiskoulutuksista 794/2004, 15 §). Käytännönopetus toteutuu viiden vuoden opintojen aikana eri opetus- ja oppimismuotoja hyödyntävänä kokonaisuutena, johon sisältyy yliopistoissa toteutettavan luento-, seminaari- ja ryhmäopetuksen sekä ohjauksen ohella sosiaalityön käytännön kentällä tapahtuvaa oppimista ja työskentelyä. Ammatillinen osaaminen ja sen kehittyminen pohjautuvat kumuloituvan oppimisen periaatteeseen, jolloin taitoja kehitetään koulutuksen alkuvaiheesta maisteriksi valmistumiseen saakka (Karvinen-Niinikoski 2007, 36).

Tavanomaisesti sosiaalityön koulutuksen kokonaisuudessa on yhteensä kolme opintojaksoa, joissa on käytännöissä tapahtuva oppimisjakso. Käytäntösuhteissa tapahtuvat opintojaksot ovat yliopistojen keskinäisen sopimuksen mukaan laajuudeltaan vähintään 30 opintopistettä (Karvinen-Niinikoski ym. 2007, 32), ja ne jakautuvat yliopistokohtaisesti eri tavoin perus- ja aineopintoihin sekä syventäviin opintoihin (Tuohino ym. 2012). Opintojaksoista voidaan käyttää yliopisto- ja opintojaksokohtaisesti erilaisia nimityksiä, kuten Käytäntö I, Käytäntö II ja Käytäntö III, Klinikka I ja Klinikka II, Sosiaalityön ammatilliset valmiudet ja asiakastyön taidot, Käytäntötutkimus sekä Sosiaalityön harjoittelu. Näiden opintojaksojen ohella yliopistojen tutkintorakenteissa on myös useita muita kiinteästi sosiaalityön ammattitaidon opetukseen liittyviä opintojaksoja, kuten sosiaalityön kohdeilmioiden, palvelujärjestelmän, sosiaalityön käytännön teorioiden, työmenetelmien, ammatillisen vuorovaikutuksen, dokumentaation ja lainsäädännön opintojaksoja.

Opiskelijan oppimisen arviointi

Käytännönjaksoilla tapahtuvan oppimisen arvioinnissa on perinteisesti ollut eroja yliopistojen välillä. Yliopistoissa on koettu tarpeelliseksi linjata yhteistyössä arvioinnissa käytettäviä kriteerejä, sillä viime vuosien aikana on käyty runsaasti keskusteluja sosiaalityön ammatillisen osaamisen kriteereistä ja ammattitaidon arvioinnista, myös suhteessa sosiaalihuollon asiakasturvallisuuden toteutumiseen: mitä valmistuneen sosiaalityöntekijän tulee osata suorittamansa koulutuksensa pohjalta? Toisaalta myös työnantajan tulee voida luottaa valmistuneen sosiaalityöntekijän osaamiseen riippumatta siitä, missä yliopistossa opiskelija on valmistunut sosiaalityöntekijäksi. (Ks. Sosnetin julkaisu *Sosiaalityöntekijän ammattitaidon arviointi asiakasturvallisuuden näkökulmasta*.)

Käytännönopetuksessa oppimisen arviointi on siinä mielessä erityistä, että myös ohjaavat sosiaalityöntekijät osallistuvat arviointiin käytännönopetuspaikassa tapahtuvan oppimisen osalta. Lisäksi opiskelijan oma itsearviointi on tärkeässä roolissa. Arvioinnissa onkin kyse sekä formatiivisesta arvioinnista, joka on läsnä koko opintojakson ajan, että opintojakson päätteeksi tapahtuvasta summatiivisesta arvioinnista. Arvioinnissa sekä opiskelija että ohjaajana toimiva sosiaalityöntekijä arvioivat opiskelijan saavuttamaa oppimista ja sitä, miten opiskelijan valmiudet toimia sosiaalityöntekijänä ovat kehittyneet. Arviointia tehdään suhteessa opintojakson osaamistavoitteisiin. Opintojakson kokonaisarvosanan antaa kuitenkin aina yliopiston vastuuopettaja.

E erityisen tarpeelliseksi on koettu kirjata yliopistojen yhteistyössä aikaisempaa selkeämmin näkyviin ne perustelut, joilla opiskelijan suoritus käytännönjaksolla voidaan hylätä. Tämä on tärkeää sosiaalihuollon asiakasturvallisuuden varmistamisen ohella myös opiskelijoiden oikeusturvan näkökulmasta: opiskelijalla tulee olla oikeus tietää etukäteen, millaisissa tilanteissa käytännönopetusta ei voi saada hyväksytysti suoritettua.

Valmistelutyössä lähtökohtana on ollut, että opiskelijan suorituksen hylkääminen olisi perusteltua silloin, jos opiskelijan ammatillisessa toiminnassa ja osaamisessa on niin merkittäviä puutteita suhteessa opintojaksolle asetettuihin osaamistavoitteisiin, ettei suoritusta voida katsoa hyväksytyksi. Lisäksi lähtökohtana on ollut, että hylätyn arvosanan jälkeen suorituksen uusiminen edellyttää aina opiskelijakohtaisista tarpeista käsin toteutettua ohjausta. Tämän ohella lähtökohtana on hylättyä suoritusta koskevan opintojakson osan suorittamisen kokonaisuudessaan uudelleen.

Käytännönjakso on mahdollista keskeyttää esimerkiksi opiskelijan tai hänen läheisensä elämäntilanteessa tai terveydentilassa tapahtuneiden äkillisten muutosten vuoksi. Nämä tilanteet arvioidaan tilannekohtaisesti.

Käytännönopetuksen osaamistavoitteet

Seuraavassa on kuvattu suomalaisen sosiaalityön koulutuksen käytännönopetuksen osaamistavoitteita sekä opiskelijoiden oppimisen arviointikriteereitä kyseisillä opintojaksoilla.

Käytännönopetukseen sisältyvä sosiaalityön käytännössä toimiminen ja teoreettinen opiskelu muodostavat kokonaisuuden, joka kattaa sekä asiakaskohtaisen että rakenteellisen sosiaalityön. Tässä julkaisussa asiakastyön käsite pitää sisällään yksilökohtaisen asiakastyön sekä perheiden, ryhmien ja yhteisöjen kanssa työskentelyn. Rakenteellinen sosiaalityö sisältää muun muassa sosiaalityön ja sosiaalipalveluiden johtamista, tutkimusta, arviointia, kehittämistä ja verkostotyötä.

Lukijan on hyvä huomata, että tämän julkaisun osaamistavoitteista huolimatta yliopistoittain ja osittain myös opiskelijakohtaisesti aineopintojen ja syventävien opintojen käytännönopetusten painopisteet ja tavoitteet voivat jossain määrin vaihdella. Tästä huolimatta opetuksen kokonaisuus rakennetaan kuitenkin kaikissa yliopistoissa siten, että se kattaa aina asiakastyön perustaitojen hallinnan.

Perusopinnot

Sosiaalityön perusopintoihin sisältyvän käytännönopetuksen tavoitteena on tutustua sosiaalityön erilaisiin toimintaympäristöihin ja kohdeilmiöihin esimerkiksi julkisen sektorin, kolmannen sektorin tai vapaaehtoistyön näkökulmista. Opintojaksolla tutustutaan käytännön jaksolla saatujen kokemusten ja kirjallisuuden pohjalta ihmisten erilaisiin elämäntilanteisiin.

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija:

- Tunnistaa ihmisten vaikeiden elämäntilanteiden merkityksiä arjessa sekä niiden tuottamien tuen tarpeiden lähtökohtia.
- Osaa hahmottaa sosiaalityön erilaisia toimintaympäristöjä ja kohdeilmiöitä.

- Tunnistaa omia arvolähtökohtiaan ja hahmottaa sosiaalityön eettisiä arvoja ja ammatillisia periaatteita.
- Ymmärtää tuen tarpeessa olevan ihmisen ja asiakkaan kohtaamisen ja hyvien vuorovaikutustaitojen merkityksen.

Arviointikriteerit

Arvosana 1:

- Opiskelija hahmottaa sosiaalityön toimintaympäristöjä ja kohdeilmiöitä lähinnä yksittäisiä näkökulmia esille tuoden tai niitä painottaen.
- Opiskelija osoittaa vain vähäistä kiinnostusta ihmisten kohtaamiseen tai kohtaamistilanteissa ilmenee selviä puutteita.
- Opiskelijalla ilmenee vaikeuksia hahmottaa sosiaalityön eettisiä arvoja suhteessa kohtaamistilanteisiin sekä omien arvolähtökohtien tunnistamisessa.
- Opiskelija yhdistää heikosti omia kokemuksiaan ja alan kirjallisuutta pohdinnassaan ja argumentoinnissaan.

Arvosana 3:

- Opiskelija osoittaa vastuullisuutta annetuissa tehtävissä (esimerkiksi, aikataulut, sovitut asiat ja tehtävät).
- Opiskelija hahmottaa monipuolisesti sosiaalityön toimintaympäristöjä ja kohdeilmiöitä omia kokemuksiaan ja alan kirjallisuutta sekä tieteellisiä käsitteitä hyödyntäen.
- Opiskelija osaa pohtia sosiaalityön eettisiä periaatteita ja omia arvolähtökohtiaan kokemuksia ja kirjallisuutta hyödyntäen.
- Opiskelija orientoituu ihmisten kohtaamiseen myönteisesti ja osoittaa kiinnostusta oppimiseen.

Arvosana 5:

- Opiskelijan oppiminen ja osaaminen on suhteessa opintojakson osaamistavoitteisiin ja ohjaukseen erinomaista.
- Opiskelija osaa jäsentää analyttisesti, eettisesti ja monipuolisesti sosiaalityön toimintaympäristöjä ja kohdeilmiöitä omia kokemuksiaan ja kirjallisuutta hyödyntäen.
- Opiskelija orientoituu ihmisten kohtaamiseen vastuullisesti, myönteisesti ja omaaloitteisesti.

Opiskelijan suoritus voidaan hylätä, jos jokin seuraavista kriteereistä täyttyy:

- Opiskelija ei osoita motivaatiota käytännön opetukseen eikä ohjauksen vastaanottamiseen.
- Opiskelija ei kykene kohtaamaan jakson aikana esille tulevia ilmiöitä tai ihmisiä sosiaalityön arvojen ja eettisten periaatteiden mukaisesti.
- Opiskelija ei kykene vastuulliseen ja rakentavaan toimintaan hänelle osoitetuissa tehtävissä.
- Käytännön jakson aikana oppiminen ei etene opiskelijan toiminnasta johtuvista syistä riittävästi jakson osaamistavoitteiden saavuttamiseksi.

Aineopinnot

Sosiaalityön aineopintoihin sisältyvän käytännön opetuksen tavoitteena on saada ymmärrys sosiaalityöstä erilaisissa toimintaympäristöissä sekä omaksua ja kehittää sosiaalityön asiakastyön taitoja ja asiantuntijuutta. Opiskelija perehtyy sosiaalityöntekijän tehtäviin ja harjoittelee ohjatusti sosiaalityöntekijän roolissa toimimista jollakin sosiaalityön toimintakentällä. Jakson suoritettuaan opiskelijalla on sosiaalityöntekijän ammatissa toimimisen perusvalmiudet yhdistettynä alan toimintaympäristön tuntemukseen ja asiantuntijuuteen.

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija:

- Ymmärtää sosiaalityön eettiset periaatteet ja osaa toimia niiden mukaisesti sekä arvioida niiden toteutumista käytännön työssä.
- Ymmärtää sosiaalityön asiantuntijuuden paikan yhteiskunnassa ja osana sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkosta.
- Osaa jäsentää analyyttisesti sosiaalityön toimintaympäristöä, oikeudellista perustaa, tehtäväkenttää ja kohdeilmiöitä.
- Osaa yhdistää tieteellistä tietoa käytännön toimintaan.
- Hallitsee sosiaalityön ammatilliset perustaidot
  - ✓ Osaa toimia erilaisissa sosiaalityön vuorovaikutustilanteissa ja on kehittänyt asiakastyön menetelmällistä osaamistaan.
  - ✓ Ymmärtää asiakastyön dokumentoinnin merkityksen ja hallitsee dokumentoinnin peruseriaatteet käytännössä.
- On kehittänyt ammatti-identiteettiään sosiaalityöntekijänä.

- Kykenee työskentelemään ohjatusti sosiaalityöntekijänä, ottamaan vastaan palautetta sekä refleктоimaan osaamistaan.

Arviointikriteerit

Arvosana 1:

- Opiskelijalla on välttävät sosiaalityön ammatilliset perustaidot.
- Opiskelijalla on valmiudet toimia asiakastyössä sosiaalityön eettisiä periaatteita noudattaen.
- Opiskelija hahmottaa sosiaalityön toimintaympäristöjä ja kohdeilmiöitä omia kokemuksiaan ja alan kirjallisuutta sekä tieteellisiä käsitteitä hyödyntäen.
- Sosiaalityöntekijän ammatti-identiteetin kehittyminen on käynnistynyt.

Arvosana 3:

- Opiskelija on omaksunut sosiaalityön ammatilliset perustaidot.
- Hänellä on valmiudet toimia erilaisissa asiakastyön vuorovaikutustilanteissa ja laatia asiakastyön dokumentteja.
- Hän kykenee työskentelemään ohjatusti sosiaalityöntekijänä, noudattamaan sosiaalityön eettisiä periaatteita ja refleктоimaan osaamistaan.
- Opiskelija hahmottaa monipuolisesti sosiaalityön toimintaympäristöjä ja kohdeilmiöitä omia kokemuksiaan ja alan kirjallisuutta sekä tieteellisiä käsitteitä hyödyntäen.
- Opiskelija on kehittänyt ammatti-identiteettiään sosiaalityöntekijänä.

Arvosana 5:

- Opiskelija hallitsee sosiaalityön ammatilliset perustaidot.
- Hän osaa toimia monenlaisissa asiakastyön vuorovaikutustilanteissa ja kykenee laatimaan erilaisia asiakastyön dokumentteja.
- Hän osoittaa ammattieettisten periaatteiden hyvää hallintaa ja kykyä reflektoida osaamistaan.
- Opiskelija on osoittanut vahvaa motivaatiota kehittää monipuolisesti asiakastyön taitojaan ja sosiaalityöntekijän ammatti-identiteettiään.

Opiskelijan suoritus voidaan hylätä, jos jokin seuraavista kriteereistä täyttyy:

- Käytännön jakson aikana oppiminen ei riittävästi etene jakson osaamistavoitteiden saavuttamiseksi tai opintojakson suorittaminen keskeytyy opiskelijan toiminnasta johtuvista syistä.
- Opiskelija ei sitoudu käytännön opetukseen eikä ohjauksen vastaanottamiseen.
- Opiskelija ei kykene refleктоimaan omaa toimintaansa tai hyödyntämään saamaansa palautetta.
- Opiskelijalla on selviä puutteita asiakkaiden ammatillisessa kohtaamisessa.
- Opiskelija ei kykene sitoutumaan sosiaalityön arvoihin ja eettisiin periaatteisiin tai kykene kohtaamaan asiakkaita niiden mukaisesti.
- Opiskelija ei kykene vastuulliseen ja rakentavaan toimintaan työtehtävissä tai työyhteisössä.

Syventävät opinnot

Sosiaalityön syventävän vaiheen käytännön opetuksessa vahvistetaan ja kehitetään sosiaalityön ammatillista asiantuntijuutta tiedeperustaisesti. Jakson suoritettuaan opiskelija osaa toimia vastuullisena sosiaalityöntekijänä ja yhdistää teoriaa, tutkimusta ja käytäntöä ammatilliseen osaamiseensa asiakasprosesseissa, hallinto-, johtamis-, kehittämis- tai tutkimustyössä.

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija:

- Osaa toimia vastuullisena sosiaalityön asiantuntijana ja on saavuttanut jatkuvan oppimisen ja ammatillisen kehittymisen taidot.
- Hallitsee sosiaalityön eettiset periaatteet ja jonkin sosiaalityön asiantuntijuusalueen keskeisen lainsäädännön sekä osaa soveltaa niitä sosiaalityön asiakas- ja asiantuntijatyössä.
- Osoittaa monipuolista tiedeperustaista perehtyneisyyttä valitsemaansa sosiaalityön asiantuntijuuden osa-alueeseen.
- Ymmärtää sosiaalityön tietoperustan ja osaa yhdistää teoriaa, tutkimusta ja käytännön taitoja osaksi ammatillista toimintaansa.

- On saavuttanut valmiudet asiakastyön, organisaatioiden toiminnan tai laajemmin yhteiskunnallisten ilmiöiden tiedeperustaiseen arviointiin ja sosiaalityön käytäntöjen tutkivaan kehittämiseen asiakaslähtöisesti sekä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- On saanut valmiuksia toimia sosiaalityön ammatillisena johtajana ja näkökulmia organisaatioiden, verkostojen, työryhmien tai muutosten johtamiseen.
- Hallitsee keskeiset työelämätaidot, kuten itseohjautuvuuden, hyvän suullisen ja kirjallisen ilmaisun sekä kyvyn hyvään argumentaatioon.

Arviointikriteerit

Arvosana 1:

- Opiskelija ymmärtää sosiaalityön eettisen perustan ja osoittaa sitoutuvansa siihen.
- Opiskelijalla on riittävät taidot sosiaalityön asiantuntijana toimimiseen.
- Opiskelija osaa yhdistää välttävästi tieteellistä tietoa ja käytännön taitoja osaksi ammatillista toimintaansa.
- Käytännön sosiaalityön osaamisessa, työkäytäntöjen tutkivassa kehittämisessä tai kirjallisessa raportoinnissa on selviä heikkouksia.

Arvosana 3:

- Opiskelija hallitsee sosiaalityön eettisen perustan ja osoittaa sitoutuvansa siihen.
- Opiskelija osaa yhdistää hyvin tieteellistä tietoa ja käytännön taitoja osaksi ammatillista toimintaansa.
- Opiskelija hallitsee hyvin erilaiset sosiaalityön asiantuntijuuden osa-alueet ja osaa soveltaa oppimaansa eettisesti kestäväällä tavalla käytännön sosiaalityössä, työkäytäntöjen tutkivassa kehittämisessä sekä kirjallisessa raportoinnissa.

Arvosana 5:

- Opiskelija hallitsee erinomaisesti sosiaalityön eettisen perustan ja osoittaa vahvasti sitoutuvansa siihen.
- Opiskelija osaa yhdistää erinomaisesti tieteellistä tietoa ja käytännön taitoja osaksi ammatillista toimintaansa.
- Opiskelija hallitsee monipuolisesti sosiaalityön asiantuntijuuden elementtejä ja osaa käyttää omaa ammattitaitoaan syventäen oppimaansa itsenäisesti käytännön sosiaalityössä sekä työkäytäntöjen tutkivassa kehittämisessä sekä kirjallisessa raportoinnissa.

Opiskelijan suoritus voidaan hylätä, jos jokin seuraavista kriteereistä täyttyy:

- Käytännönjakson aikana oppiminen ei riittävästi etene jakson osaamistavoitteiden saavuttamiseksi tai opintojakson suorittaminen keskeytyy opiskelijan toiminnasta johtuvista syistä.
- Opiskelija ei sitoudu käytännön opetukseen eikä ohjauksen vastaanottamiseen.
- Opiskelija ei kykene refleктоimaan omaa toimintaansa tai hyödyntämään saamaansa palautetta.
- Opiskelijalla on selviä puutteita asiakkaiden ammatillisessa kohtaamisessa.
- Opiskelija ei kykene sitoutumaan sosiaalityön arvoihin ja eettisiin periaatteisiin tai kykene kohtaamaan asiakkaita niiden mukaisesti.
- Opiskelija ei kykene vastuulliseen ja rakentavaan toimintaan työtehtävissä tai työyhteisössä.

Kirjallisuus

Karvinen-Niinikoski, Synnöve & Hoikkala, Susanna & Salonen, Jari (2007) Tutkintorakennuudistus sosiaalityön koulutuksessa. Sosiaalityön valtakunnallinen hanke 2003-2006. SOSNET julkaisuja 1. Valtakunnallinen sosiaalityön yliopistoverkosto, Rovaniemi.

<https://www.sosnet.fi/Suomeksi/Julkaisut>

Lähteinen, Sanna & Raitakari, Suvi & Hänninen, Kaija & Kaittila, Anniina & Kekoni, Taru & Krok, Suvi & Skaffari, Pia (2017) Sosiaalityön koulutuksen tuottama osaaminen. SOSNET julkaisuja 7. Valtakunnallinen sosiaalityön yliopistoverkosto, Rovaniemi. Saatavilla verkossa:

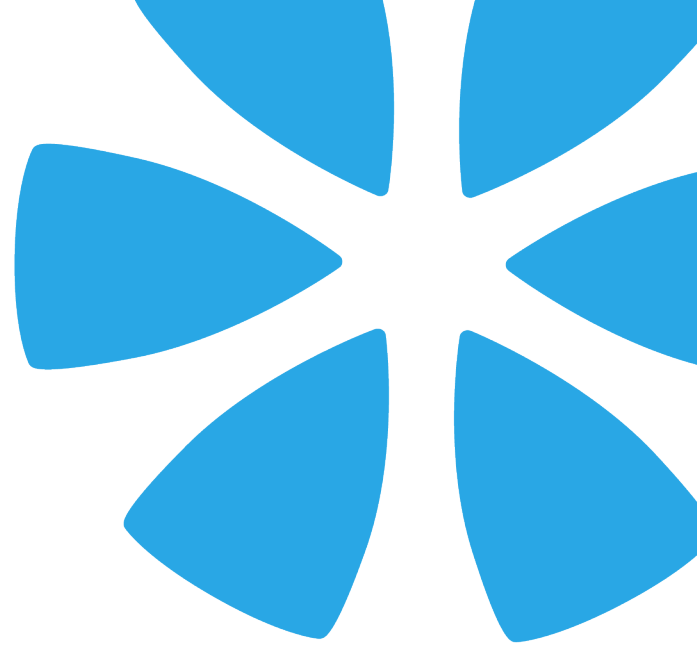
<https://www.sosnet.fi/loader.aspx?id=d922c5f8-38f2-4627-86aa-08ce5b22e838>

Sosiaalityöntekijän ammattitaidon arviointi asiakasturvallisuuden näkökulmasta (2019)

Saatavilla verkossa: <https://www.sosnet.fi/loader.aspx?id=5bb67149-62e6-43d4-a513-9cb1c8936aa1>

Tuohino, Noora & Pohjola, Anneli & Suonio, Mari (2012) Sosiaalityön käytännönopetus kohti tutkimusperustaista työelämäsuhteissa oppimista. Teoksessa: Tuohino, Noora & Pohjola, Anneli & Suonio, Mari (toim.) Sosiaalityön käytännönopetus liikkeessä. SOSNET julkaisuja 5. Valtakunnallinen sosiaalityön yliopistoverkosto, Rovaniemi.

<https://www.sosnet.fi/loader.aspx?id=64b15976-1b21-4e9d-9ae7-a4c60543ea88>

Sosnet

[Sosnet.fi](https://www.sosnet.fi)